

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 BRUSSEL
www.vaph.be

INFONOTA

Aan:aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH-diensten), bijstandsorganisaties, diensten ondersteuningsplan (DOP), groenezorginitiatieven, multidisciplinaire teams (MDT), multifunctionele centra (MFC), observatie-/ diagnose- en behandelingsunits (ODB), organisaties voor vrijetijdszorg, ouderinitiatieven, revalidatiecentra (REVA), forensische VAPH-units, vergunde zorgaanbieders (VZA), gebruikersverenigingen met informatieloket

24/06/2020

INF/20/138

Contactpersoon

E-mail avf@vaph.be
Telefoon 02 249 36 66
Bijlagen

COVID-19 : terugkeer naar het 'nieuwe normaal' (UPDATE 24/6)

HET VAPH HEEFT EEN TELEFOONNUMMER GEÏNSTALLEERD VOOR DIENSTEN EN ZORGAANBIEDERS.

02 249 36 66

Deze nota vervangt vanaf 15 juni volgende set van richtlijnen:

- Infonota ambulant/mobiel en collectieve dagondersteuning
- Infonota MFC
- Infonota collectieve dag- & nachtondersteuning

- bezoekregeling

Naast dit document, blijven ook volgende specifieke richtlijnen van toepassing

- Richtlijnen voor het invullen van de bevraging
- Richtlijnen voor uitbraak
- Hygiëne- en preventieve maatregelen
- Testing en contact-tracing
- Ethisch kompas

Geachte mevrouw of heer,

Door de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad van 3 juni 2020 treden we in een heel nieuwe fase in de beheersing van de COVID-19-epidemie. We stappen nu over naar 'het nieuwe normaal', waarbij in principe alle activiteiten kunnen hernomen worden, behoudens een aantal voorwaarden en specifieke situaties.

Deze richtlijnen zijn gebaseerd op de algemene richtlijnen van de **Nationale Veiligheidsraad** en het kader van de **Taskforce COVID-19**, en maken de vertaling naar de voorzieningen en diensten uit de sector voor personen met een handicap. Het VAPH reikt hierbij een kader aan waarbinnen u de organisatie en dienstverlening aan personen met een handicap kunt organiseren. Onvermijdelijk stoot u daarbij op keuzes en afwegingen. Een goed evenwicht vinden tussen menselijkheid en veiligheid is essentieel. Daarbij kan het ethisch kompas, eerder uitgewerkt in het kader van de bezoekregeling, een leidraad zijn.

VOORLOPIG LOPEN DE COMPENSERENDE MAATREGELEN VERDER. ZODRA BESLISSINGEN ROND
OPERATIONALISERING, WIJZIGING OF STOPZETTING GENOMEN WORDEN, ZULT U DAARVAN OP DE HOOGTE
GEBRACHT WORDEN.

INHOUDSTAFEL

[1. Algemene uitgangspunten](#)

[2. Algemene voorzorgsmaatregelen](#)

[3. Ambulante en mobiele begeleiding](#)

[3.1 Wat ?](#)

[3.2 Onder welke voorwaarden?](#)

[4. Collectieve dagondersteuning](#)

[4.1 Wat?](#)

[4.2 Onder welke voorwaarden?](#)

[5. Residentiële opvang](#)

[5.1 Wat?](#)

[5.2 Onder welke voorwaarden?](#)

[5.3 Bezoekregeling](#)

[6. Specifieke aandachtspunten voor MFC's](#)

[6.1 Social distancing](#)

[6.2 Samenwerking met onderwijs](#)

[6.3 Collectief vervoer](#)

[6.4 Trainings- en behandeltrajecten](#)

[7. Vakantiewerking en kampen](#)

[8. Aanvullende richtlijnen](#)

[8.1 Registraties en overeenkomsten](#)

[8.2 Inschakelen van personeel in andere situaties en organisaties](#)

[8.3 Psychosociaal welzijn personeel](#)

[8.4 Communicatie](#)

[8.5 Verder verloop](#)

1. Algemene uitgangspunten

Sinds medio maart 2020 werd de werking en dienstverlening drastisch ingeperkt met stringente maatregelen ter bestrijding van COVID-19.

Vanaf 15 juni 2020 zetten we resoluut de stap naar wat **'het nieuwe normaal'** wordt genoemd.

De Nationale Veiligheidsraad van 3 juni 2020 leidde tot een belangrijke ommekeer in de aanpak van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19: voortaan geldt het principe dat alles opnieuw is toegestaan, uitgezonderd die activiteiten die specifiek worden uitgesloten. (Richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad:

<https://www.info-coronavirus.be/nl/faq/>)

Ook in de sector personen met een handicap willen we deze nieuwe fase instappen. We kiezen er daarbij bewust voor om een kader te creëren voor een meer stabiele situatie, waarbij we ervan uitgaan dat die gedurende een langere periode, mogelijk zelfs tot eind 2020, zal aanhouden.

Het COVID-19-virus is niet weg. Bij deze overgang naar het nieuwe normaal blijven de algemene regels inzake hygiëne, gebruik beschermingsmateriaal en social distance van groot belang. Alles hierna moet dan ook begrepen worden met die regels in het achterhoofd. De richtlijnen inzake testen en contactonderzoek vormen hierbij de nieuwe ruggengraat van de bestrijding van het virus.

Vanuit het VAPH benadrukken we dat 'het nieuwe normaal' voor de meeste organisaties belangrijke inspanningen zal vragen die impliceren dat de werking en dienstverlening niet meteen zoals voorheen zal zijn. Stapsgewijs moeten de begeleidingsovereenkomsten/IDO's opnieuw maximaal ingevuld moeten worden zoals voor COVID-19. In een aantal gevallen bestaat de kans dat de richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad en het hanteren van de preventieve en hygiënische maatregelen dat nog bemoeilijken. Ook dan wordt echter van de diensten en voorzieningen verwacht dat ze stapsgewijs en in de mate van het mogelijke die barrières wegwerken, rekening houdend met de diversiteit en de kwetsbaarheid van sommige gebruikers.

Organisaties die ernstige drempels ervaren om de nodige stappen naar het nieuwe normaal te kunnen zetten, nemen contact op met hun koepel en het VAPH zodat in onderling overleg naar de nodige oplossingen kan gezocht worden. We vragen om periodiek te evalueren en bij te sturen waar en indien nodig, zowel bij gunstige als ongunstige evoluties van de situatie COVID-19.

Gebruikers kunnen ervoor kiezen om de fysieke ondersteuning nog niet meteen terug op te starten. De organisatie bekijkt dan in onderling overleg of en in welke mate een voor de gebruiker waardig én voor de organisatie haalbaar alternatief kan geboden worden en voor welke periode. Daarbij kan ondersteuning op afstand, onder de vorm van online-hulpverlening bijvoorbeeld, structureel ingebed worden in het ondersteuningsaanbod. Voor een aantal gezinnen is online-hulpverlening echter geen afdoend alternatief, en moet ook de mogelijkheid van ander ondersteunend aanbod onderzocht worden.

Elke individuele organisatie maakt, rekening houdend met de specificiteit van de eigen situatie en doelgroep, zelf de afweging hoe en tegen wanneer het nieuwe normaal gerealiseerd zal worden. Uiterlijk tegen 1 juli heeft elke individuele organisatie stappen gezet naar het nieuwe normaal, met inbegrip van een duidelijk plan om volledig naar het nieuwe normaal over te gaan dat bovendien is afgestemd met zijn stakeholders. Een goed evenwicht tussen zorg en veiligheid staat ook in deze nieuwe fase voorop, rekening houdend met de kenmerken van de ondersteunde doelgroep.

De organisatie bespreekt het plan met het betrokken personeel via overleg met de werknemersvertegenwoordiging (de CPBW/vigerende sociale overlegkanalen/alle personeel), met de arbeidsarts en een betrokken arts voor de gebruikers. Ook het collectief overlegorgaan (gebruikersraad) moet geconsulteerd worden. Het is de directie die uiteindelijk de beslissing neemt over de modaliteiten.

We vragen de organisaties om daarnaast **zelf gericht en proactief te communiceren naar de eigen gebruikers en het personeel**. Verwijs daarbij steeds naar de informatie die het VAPH aanbiedt:

- de informatie die voor personen met een handicap wordt uitgewerkt, is te raadplegen via: www.vaph.be/maatregelen-corona-personen-met-handicap;
- de digitale VAPH-nieuwsbrief: wie zich abonneert krijgt hem standaard 1 keer per maand in zijn mailbox, of vaker in bijzondere tijden als deze coronacrisis. Abonneren kan via www.vaph.be/nieuwsbrief.
- de mededelingen voor personen met een handicap: mededelingen bundelen informatie voor personen met een handicap, over de impact van de coronacrisis op de werking van de erkende diensten en voorzieningen, en op de persoon met een handicap als gebruiker van zorg en ondersteuning. Het overzicht van de mededelingen kunt u raadplegen via www.vaph.be. Abonnees op de VAPH-nieuwsbrief ontvangen de mededelingen automatisch.

Naar aanleiding van deze infonota INF/20/133 wordt binnenkort een [mededeling voor de gebruikers](#) op de VAPH-website gepubliceerd. U kunt die actief verspreiden onder de gebruikers. Ook deze infonota vindt u eerstdaags online op www.vaph.be. U vindt het overzicht van alle infonota's in de [documentendatabank](#) op de site.

2. Algemene voorzorgsmaatregelen

Alle activiteiten kunnen terug opgestart worden, mits er aandacht is voor de nodige veiligheid. Daarbij zijn drie preventieve uitgangspunten van cruciaal belang:

- Het personeel en de vrijwilligers hanteren maximaal de regels van social distancing.
- Als de social distancing niet kan gegarandeerd worden, wordt er gebruik gemaakt van beschermingsmateriaal. Het personeel gebruikt in die gevallen een chirurgisch mondmasker en indien nodig omwille van de verzorging, bijkomend materiaal (zie ook richtlijnen rond preventieve en hygiënische maatregelen). Naargelang de situatie en de mogelijkheden kan ook aan gebruikers gevraagd worden om een comfortmasker of een chirurgisch masker te dragen.
- De regels van Sciensano rond testen en contactopsporing worden maximaal opgevolgd.

Door de inzet van beschermingsmateriaal kunnen dus ook die activiteiten waarbij social distancing niet kan gegarandeerd worden, toch opgestart worden.

3. Ambulante en mobiele begeleiding

3.1 Wat ?

De activiteiten van alle diensten en voorzieningen kunnen verder gezet worden in 'het nieuwe normaal':

- Diensten ondersteuningsplan
- Psychosociale ambulante en mobiele begeleiding psychosociaal vanuit rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) (inclusief individuele begeleiding aan begeleid werkers)
- Psychosociale ambulante en mobiele ondersteuning vanuit de vergunde zorgaanbieder (inclusief individuele begeleiding aan de begeleid werker)
- Ambulante en mobiele ondersteuning vanuit het multifunctioneel centrum
- Mobiele assistentie en globale individuele ondersteuning vanuit de vergunde zorgaanbieder
- Bijstandsorganisaties
- Diensten maatschappelijk werk van de mutualiteit voor wat betreft de opmaak van ondersteuningsplannen persoonsvolgend budget (OP's PVB)
- Multidisciplinaire teams (toeleiding)
- Diagnosecentra voor volwassenen (WVCB en OC OLO)
- Individuele begeleiding geïnterneerden in de gevangenis
- Individuele ondersteuning vanuit de vrijetijdzorgorganisaties

Alle vormen van ondersteuning kunnen terug opgestart worden. Het betreft individuele ondersteuning (face to face), groepsondersteuning en huisbezoeken. Als er rechtstreeks contact is tussen gebruiker en begeleider (en dus niet op afstand) zijn de social distancing & hygiënemaatregelen nog steeds van kracht. Bij de dienst of organisatie zelf, maar ook bij de persoon thuis als het huisbezoeken betreft.

Ondersteuning op afstand heeft zich als waardevol alternatief geprofileerd voor sommige situaties. Waar mogelijk, en steeds in nauw overleg met de persoon, en op voorwaarde dat dat door hem als een meerwaarde wordt ervaren, kan de ondersteuning op die wijze verdergezet worden.

3.2 Onder welke voorwaarden?

Er is geen ondersteuning (mobiel of ambulantly) mogelijk voor personen met acute symptomen van de bovenste of onderste luchtwegen (hoesten, niezen, keelpijn, hoofdpijn, koorts): ondersteuning op afstand (telefoon, online gesprek) kan wel en wordt ten zeerste aanbevolen. Enkel in zeer uitzonderlijke situaties kan er toch overgegaan worden tot fysiek contact, maar dan moeten de strikte veiligheidsmaatregelen in acht genomen worden zoals van kracht voor de verzorging en ondersteuning van personen met een (vermoeden van) COVID-19-besmetting.

Als hygiënemaatregelen & social distancing onvoldoende of slechts onveilig kunnen uitgevoerd worden, moet beschermend materiaal gebruikt worden door de personeelsleden. De persoon moet bij mobiele begeleidingen indien nodig zijn eigen comfortmasker voorzien.

Bij ambulante begeleiding is er bijzondere aandacht voor social distancing en hygiëne in alle ruimtes: de dienst organiseert zich zodanig dat social distancing en hygiënemaatregelen kunnen gerespecteerd worden in elke ruimte. Het gaat bijvoorbeeld ook om het onthaal, wachtruimtes, gespreks-, behandel of activiteitenruimtes. Zorg voor goede hygiëne in die ruimtes.

Ook bij groepsbegeleidingen worden de regels van social distancing en de hygiënemaatregelen gehandhaafd. Er worden buiten de beperkingen van de Nationale Veiligheidsraad géén beperkingen opgelegd inzake groepsgroottes of maximum aantal personen per ruimte. De dienst of voorziening maakt daarin zijn eigen afweging voor de eigen specifieke situaties.

Neem **voorafgaand telefonisch contact** met de cliënt:

- Peil naar het optreden van ziektesymptomen (van de cliënt en van het inwonende netwerk). Als de persoon of iemand behorende tot het inwonend netwerk ziektesymptomen vertoont, gaat de begeleiding niet door of wordt begeleiding geboden via alternatieve methoden.
- Maak duidelijke afspraken inzake hygiëne en social distancing. Kan die niet te allen tijde gerespecteerd worden, dan moet beschermend materiaal gebruikt worden.

Een **begeleider met ziektesymptomen blijft thuis** en gaat niet op huisbezoek.

4. Collectieve dagondersteuning

4.1 Wat?

Volgende activiteiten kunnen verdergezet worden in het 'nieuwe normaal':

- Dagopvang door de vergunde zorgaanbieder
- Schoolaanvullende en schoolvervangende dagopvang
- Dagopvang binnen rechtstreeks toegankelijke hulp
- Begeleid werken
- Groenezorginitiatief
- Dagwerking geïnterneerden in de gevangenis
- Outreach binnen rechtstreeks toegankelijke hulp
- Dagopvang in ouderinitiatieven
- Activiteiten van de organisaties voor vrijetijdsvzorg

Collectief georganiseerde **opvang en ondersteuning overdag**, waarbij meerdere mensen in groep samengebracht worden, kan opnieuw volledig opgestart worden.

Activiteiten binnen **initiatieven groene zorg**, binnen **begeleid werken** en **dagopvang in ouderinitiatieven** kunnen opnieuw aangeboden worden. Dat geldt voor *alle* cliënten, ongeacht of zij uit een thuiscontext of uit een residentiële context komen. Het blijft aanbevolen om daarover duidelijke afspraken te maken met de residentiële voorziening. Cliënten die 's avonds terug naar huis keren en cliënten die residentieel worden opgevangen hoeven niet meer strikt gescheiden te worden. De ondersteuning kan terug voor gemengde groepen georganiseerd worden.

Collectief vervoer is mogelijk op volle capaciteit mits iedere inzittende vanaf 12 jaar een (stoffen) mondmasker draagt. Indien dit niet mogelijk is, dient de afstand van 1,5 meter gerespecteerd te worden en zal de volle capaciteit van de bus niet kunnen gebruikt worden. (<https://www.vlaanderen.be/gezondheid-en-welzijn/gezondheid/gezondheid-en-preventie-tijdens-de-coronacrisis/verplaatsingen-en-reizen-tijdens-de-coronacrisis>)

Activiteiten buitenshuis zijn opnieuw toegelaten, voor zover ze rekening houden met de door de Nationale Veiligheidsraad opgelegde richtlijnen. Bijvoorbeeld een wandeling, binnen- of buitensport (met respect voor social distancing & hygiënemaatregelen), musea bezoeken, terrasjes ...

Activiteiten met 'wisselende externen' (bv. cafetaria, winkeltjes ...) kunnen weer volledig van start gaan voor *alle* cliënten voor zover:

- de activiteit door de Nationale Veiligheidsraad is toegestaan;
- de algemene preventieve en hygiënemaatregelen worden nageleefd;
- voor het bereiden en verkopen van voedingsartikelen (bijvoorbeeld brood, ijs) de geldende federale richtlijnen worden nageleefd.

4.2 Onder welke voorwaarden?

Directe ondersteuning kan **niet voor personen met acute symptomen** van de bovenste of onderste luchtwegen (hoesten, niezen, keelpijn, hoofdpijn, koorts): voor hen is geen collectieve dagondersteuning mogelijk; ondersteuning op afstand (telefoon, online gesprek) kan wel en wordt sterk aanbevolen.

Alle activiteiten die door de Nationale Veiligheidsraad zijn toegestaan, zijn ook toegestaan binnen de dagondersteuning. Leefgroepoverschrijdende activiteiten kunnen terug opgezet worden, evenals activiteiten waaraan zowel externe deelnemers als deelnemers vanuit de residentiële opvang participeren. Uiteraard wordt bij het doorbreken van de bubbels rekening gehouden met het risicoprofiel van de gebruiker en de leefgroep.

Neem **voorafgaand** aan de doorstart van de dagondersteuning **contact op met de cliënt**:

- Peil naar het optreden van ziektesymptomen (van de cliënt en van het inwonende netwerk). Als de persoon of iemand behorende tot het inwonend netwerk ziektesymptomen vertoont, kan nog geen collectieve dagondersteuning aangeboden worden.
- Maak duidelijke afspraken inzake hygiëne en social distancing.
- Maak duidelijke afspraken inzake aankomst en vertrek. Bv. spreiding zal mogelijk nog steeds noodzakelijk zijn om social distancing & hygiënemaatregelen te respecteren.

De ruimte waar de activiteit plaatsvindt, moet kunnen voldoen aan hygiënemaatregelen & social distancing. Hier wordt maximaal naar gestreefd:

- Herschik de ruimte zodat er minstens 1,5 meter afstand is tussen begeleider en cliënt en tussen de cliënten onderling.
- De infrastructuur moet voldoende ruim zijn om op een veilige wijze, met inachtnaam van de afstandsregel, de dagactiviteit te kunnen laten doorgaan.
- Verzoek de cliënt om voor het betreden van het activiteitenlokaal de handen te ontsmetten.
- Desinfecteer na elke activiteit de 'high touch'-oppervlakken van meubels.
- Het maximaal aantal gebruikers per dag en maximaal aantal deelnemers aan een activiteit wordt afgestemd op de beschikbare ruimte. Het principe van social distance moet gehandhaafd kunnen worden.

Wanneer, ondanks alles, social distancing & hygiënemaatregelen niet kunnen gerespecteerd worden, moet beschermend materiaal gebruikt worden.

De **begeleider en de cliënten passen consequent handhygiëne toe voor, tijdens en na de activiteit**.

Ook bij activiteiten in openlucht moet erover gewaakt worden dat de hygiënemaatregelen & social distancing nageleefd worden.

5. Residentiële opvang

5.1 Wat?

Alle mogelijke combinaties van afwisselend verblijf bij de zorgaanbieder en thuis zijn terug mogelijk, bij alle vergunde en erkende zorgvormen:

- RTH en Kortverblijf
- MFC
- Vergunde zorgaanbieders
- Units voor geïnterneerden
- Units voor observatie, diagnose en behandeling voor volwassenen
- Directe financiering geïnterneerden
- Directe financiering NAH

We laten dus het principe van verblijf gedurende 7 dagen op 7 los, maar in individuele gevallen kan het nog worden toegepast. Residentiële opvang kan dus ook in een deeltijds regime of met de mogelijkheid om bijvoorbeeld elk weekend terug naar huis te gaan.

Alle opnames zijn mogelijk, inclusief migratiedossiers.

5.2 Onder welke voorwaarden?

Een overstap **kan niet voor personen met acute symptomen van de bovenste of onderste luchtwegen** (hoesten, niezen, keelpijn, hoofdpijn, koorts). Een herneming van de **ondersteuning op afstand** (telefoon, online gesprek) wordt in dat geval ten zeerste **aanbevolen**.

In volgende situaties kan een overstap alleen als de integriteit van de persoon met een handicap in het gedrang is:

- bij een uitbraak in de leefgroep bij de zorgaanbieder
- bij een besmetting binnen de thuissituatie.

Wat betreft testen bij nieuwe opnames en heropnames na lange periodes van afwezigheid verwijzen we naar de richtlijnen rond testprocedure gecombineerd met de contactopsporing bij COVID-19. Die werden recent gecommuniceerd en zullen aangepast worden bij wijzigingen in de procedure. Raadpleeg voor de meest recente versie steeds de website van het VAPH (<https://www.vaph.be/maatregelen-coronavirus/professionelen>).

We dringen erop aan om de [Algemene preventieve en hygiënische maatregelen voor residentiële zorgaanbieders](#) nauwgezet te blijven handhaven. Daarbij dient bijzondere aandacht te gaan naar de toepassing van die maatregelen door stagiairs en vrijwilligers.

5.3 Bezoekregeling

Gelet op 'het nieuwe normaal' gaan we niet meer uit van een bezoekverbod, maar van het recht op bezoek.

De zorgaanbieder hanteert een uitgeschreven bezoekregeling. Die wordt voorafgaandelijk overlegd met het personeel en de gebruikersraad. De zorgaanbieder evalueert zijn bestaande bezoekregeling en past die aan aan deze richtlijnen. De modaliteiten van de bezoekregeling kunnen verschillen van zorgaanbieder tot zorgaanbieder, en binnen de zorgaanbieder zelf van campus tot campus en leefgroep tot leefgroep. Ten slotte zal per individuele bewoner moeten nagegaan worden of er omwille van zijn eigen risicoprofiel bijkomende afspraken gemaakt of maatregelen genomen moeten worden.

Bij de praktische uitwerking van een bezoekregeling moeten de volgende principes worden gevolgd:

- Elke persoon met handicap die dat wenst, heeft recht op bezoek behalve in geval van besmetting met COVID-19 of gedurende lopende quarantainemaatregelen.
- Bezoek is toegelaten binnen de beperkingen die de Nationale Veiligheidsraad oplegt, zowel wat betreft aantal sociale contacten als de te volgen veiligheidsmaatregelen, als de activiteiten die onder het bezoek kunnen plaatsvinden.
- Elk bezoek wordt op voorhand afgesproken en geregistreerd.
- 14 dagen geen bezoekmogelijkheid als :
 - een (kandidaat) bezoeker symptomen vertoont van besmetting met COVID-19 of recent een hoogrisicocontact had of positief getest werd op COVID-19, ook als hij geen symptomen heeft;
 - een persoon met handicap symptomen vertoont van besmetting met COVID-19 of recent een hoogrisicocontact had of positief getest werd op COVID-19, ook als hij geen symptomen heeft.
- Als de persoon met handicap behoort tot een risicogroep, bespreken de zorgaanbieder, de persoon met een handicap en diens context in hoeverre bijkomende afspraken en maatregelen aangewezen zijn. Dat kan ook op het niveau van een leefgroep of leefeenheid afgesproken worden.
- Het is van belang dat de directie op een transparante wijze communiceert met zowel het personeel als de personen met handicap en hun context. Maak duidelijk wat ze kunnen verwachten en wanneer, zowel omtrent de modaliteiten van de bezoekregeling als omtrent de afwegingen die eventueel geleid hebben tot het (nog) niet van start gaan, of het eventueel tijdelijk terugschroeven.

Tussen bezoekomomenten door, zeker indien de door de gebruiker gewenste frequentie nog niet kan gehaald worden, is het van belang dat de zorgaanbieder blijft inzetten op alternatieve communicatiekanalen: sociale media, brieven en kaartjes, cadeautjes afgeven aan de ingang etc.

Als de toestand zou wijzigen (bijvoorbeeld door een uitbraak die wordt vastgesteld), kan de directie beslissen om de bezoekregeling bij te sturen of zelfs tijdelijk op te schorten.

6. Specifieke aandachtspunten voor MFC's

Het specifieke samenspel voor onderwijs en het eigen aanbod bij MFC's brengt enkele specifieke aandachtspunten mee.

6.1 Social distancing

Tijdens alle activiteiten geldt het principe van social distancing (min. 1,5 meter) en respecteert elke deelnemer (cliënt en begeleider) de algemene voorzorgsmaatregelen met betrekking tot hygiëne.

Overeenkomstig de richtlijnen binnen onderwijs is het principe van social distancing echter niet verplicht:

- tussen kinderen van kleuterleeftijd onderling en tussen personeelsleden en kinderen van kleuterleeftijd;
- tussen kinderen van lagere schoolleeftijd onderling.

Houd bij de toepassing daarvan echter rekening met de kwetsbaarheid van de kinderen en neem indien nodig bijkomende maatregelen.

6.2 Samenwerking met onderwijs

De partiële opstart van het onderwijs stelt ook een aantal MFC's voor problemen. Maak voor de kinderen en jongeren die deelnemen aan onderwijs, duidelijke afspraken met de school wie voor welke opvang en activiteit zal instaan. Ideaal is als er samen met de school een risico-analyse kan gemaakt worden, maar dat is natuurlijk minder vanzelfsprekend als er meerdere scholen betrokken zijn.

Ook voor kinderen en jongeren die nog niet terug naar school gaan, moet binnen de mogelijkheden van het MFC dagopvang aangeboden worden. Daarbij wordt nagegaan voor welke thuissituaties de druk het hoogst is, en de dagopvang het meest aansluit bij de noden van de minderjarige en zijn context. Er kan echter ook gewerkt worden met deeltijdse dagopvang, en eventueel een systeem van afwisseling. Houd daarbij rekening met de specifieke doelgroep en zijn specifieke risico's. Als er nog geen dagopvang kan geboden worden, moet er naar een alternatieve ondersteuning gezocht worden.

6.3 Collectief vervoer

Veel MFC's zijn voor een groot deel van hun werking aangewezen op gemeenschappelijk vervoer uitgevoerd door De Lijn in samenspraak met onderwijs. Er is een afspraak tussen De Lijn en het Agentschap voor Onderwijsdiensten dat vervoersnoden door de school moeten gemeld worden aan De Lijn, en dat De Lijn op zoek gaat naar oplossingen. Als in samenwerking met het buitengewoon onderwijs dus moeilijkheden worden ervaren met het collectieve leerlingenvervoer, meldt het MFC dat aan de schooldirecties. De schooldirecties signaleren de vervoersnoden aan De Lijn.

6.4 Trainings- en behandeltrajecten

Voor multifunctionele centra die moeilijkheden ervaren met het hervatten van een volledig schoolaanvullend of -vervangend dagprogramma, of die moeilijkheden ondervinden om dat voor de volledige groep te doen, is er volgende mogelijkheid:

- Verken of het therapeutische en behandelprogramma dat bij een aantal kinderen en jongeren met een handicap deel uitmaakt van de schoolaanvullende of schoolvervangende dagopvang, kan opstarten.
- Als het gaat over trainings- en behandelcontacten in het multifunctioneel centrum, dan registreert u dat als een halve dag schoolaanvullende of -vervangende dagopvang.
- In deze uitzonderlijke omstandigheden - let wel enkel tijdens deze COVID-19-periode - wordt de ruimte gelaten deze trainings- en behandelcontacten aan huis aan te bieden aan cliënten die in de huidige omstandigheden niet in de mogelijkheid zijn om zich naar het multifunctioneel centrum te verplaatsen. Dat registreert u (uitzonderlijk) als mobiele begeleiding.

7. Vakantiewerking en kampen

Bij alle erkende en vergunde zorgaanbieders wordt de vakantiewerking, zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen, maximaal zoals in andere jaren terug opgenomen, zij het met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen. Zeker na de voorbijgaande periode is dat van cruciaal belang voor de gezinnen en de personen met een handicap.

Wat betreft vakanties en vakantiecampen moet men de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad volgen. Dat geldt zowel voor de individuele persoon met handicap die deelneemt aan (externe) activiteiten, als voor de organisatie die ze organiseert.

Organiseert u als multifunctioneel centrum zelf een zomerkamp voor kinderen en jongeren met een handicap, dan is dat eveneens toegestaan. Daarbij kunt u de richtlijnen van het jeugdwerk volgen. Op <https://ambrassade.be/nl/jeugdwerkzomer> leest u alles over hoe de zomer van 2020 zal doorgaan in het jeugdwerk. U kunt er terugvinden op welke wijze het jeugdwerk kampen met en zonder overnachting kan organiseren.

Organisaties voor vrijetijdzorg kunnen ook zomerkampen inrichten voor kinderen en jongeren. Bij het organiseren van die activiteiten houden ze rekening met de evoluties in de algemeen geldende richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad en de risicoprofielen van de deelnemers.

8. Aanvullende richtlijnen

8.1 Registraties en overeenkomsten

De individuele dienstverleningsovereenkomsten (IDO's) blijven doorlopen. Er is geen gewijzigde registratie.

De prestaties onder RTH en MFC worden verder geregistreerd in de geïntegreerde registratietool (GIR). De tijdelijke richtlijn om de begeleidingen op afstand als mobiele begeleiding te registreren, blijft behouden. Als er wordt overgegaan tot begeleiding op afstand, kan dat geregistreerd worden als een mobiele begeleiding. Voor de effectief geleverde ondersteuning worden de regels van de wettelijke bijdrage verder toegepast.

- Mobiele en ambulante begeleidingen worden uitgedrukt in uren. Het moet gaan over inhoudelijke psychosociale ondersteuning. Als een begeleidingscontact korter is dan een uur, is het - in de huidige omstandigheden - toegestaan om die te bundelen tot één begeleiding. Dat betekent ook dat niet elk kort contact als begeleiding kan worden geregistreerd (en aangerekend).
- Voor mobiele en ambulante begeleidingen kunt u een bijdrage vragen. Dat is geen regelgevende verplichting of verzoek van het VAPH.

Aangezien bij tijdelijke terugkeer naar huis geen wettelijke bijdrage wordt gevraagd, verzoeken we het MFC het aan hen gestorte deel Groeipakket (twee derde) over te maken aan de rechthebbende. Aangezien die gezinnen daar niet om vragen, willen wij u dan ook verzoeken om aan de bedoelde kwetsbare gezinnen actief dat voorstel doen.

Als de combinatie PAB en MFC wijzigt, moet de budgethouder een aanvraagformulier voor wijziging van de combinatie indienen bij het VAPH. Bij een vraag tot stopzetting van de combinatie PAB-MFC, zal de stopzetting door het VAPH met terugwerkende kracht tot het begin van de maand worden toegekend, zodat de PAB-budgethouder die maand reeds over zijn volledig budget kan beschikken. Bij het heropstarten van de ondersteuning moet u het combinatieformulier terug indienen.

8.2 Inschakelen van personeel in andere situaties en organisaties

Een aantal diensten en zorgaanbieders waren door de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 gedeeltelijk gesloten, of de activiteiten stonden op een zeer laag pitje. De minister heeft ervoor gepleit dat het personeel niet op tijdelijke werkloosheid wordt geplaatst. Ook op dit moment kunnen personeelsleden nog in andere aanbodsvormen of in andere organisaties worden ingezet, maar uiteraard moet er maximaal ingezet worden op het opnieuw opstarten van de gewone werking.

8.3 Psychosociaal welzijn personeel

Medewerkers en leidinggevenden in de zorgsector - welk statuut dan ook - kunnen in deze periode heel wat druk ervaren. Graag wijzen we u op het bestaan van De Zorgsamen (<https://www.dezorgsamen.be/>). Op dat platform vinden medewerkers tips om goed voor zichzelf te zorgen, veerkracht bij te tanken en collega's te ondersteunen. Ook voor professionele hulp kunt u er terecht. De komende periode zal het platform nog meer vorm krijgen.

8.4 Communicatie

Zoekt uw organisatie laagdrempelige informatie over corona?

WABLIJFT verduidelijkt de informatie over COVID-19 en de maatregelen en bundelt die op hun website. Alle info op de pagina is vrij te gebruiken.

<https://www.wablijft.be/nl/corona-in-eenvoudige-taal>

Richtlijnen van het Agentschap Zorg & Gezondheid

Corona: richtlijnen voor zorgprofessionals

<https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

COVID-19: hygiëne en beschermingsmateriaal

<https://www.zorg-en-gezondheid.be/per-domein/infectieziekten-en-vaccinaties/coronavirus/uitbraak-coronavirus-covid-19/hygi%C3%ABne-en-beschermingsmateriaal>

Informatie van de federale overheid

U vindt algemene informatie over het coronavirus op de website www.info-coronavirus.be. U vindt er ook een antwoord op veelgestelde vragen

www.info-coronavirus.be/nl/faqs

U kunt contact opnemen met de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu via het gratis nummer 0800 14 689. U kunt ook mailen naar info-coronavirus@health.fgov.be.

8.5 Verder verloop

De maatregelen blijven gelden tot tegenbericht. De kans bestaat dat ze door verdere vaststellingen, ervaringen en ontwikkelingen, of door meer algemene maatregelen op het Vlaamse of federale niveau, moeten bijgesteld worden. Wij houden u voortdurend op de hoogte.

U kunt voor uw vragen terecht op avf@vaph.be.

De contactpersonen binnen het VAPH zijn Ellen De Visscher, Lander Huygens, Ward De Bruecker, Anne Moeys.

Telefoonnummer: **02 249 36 66**

James Van Casteren
Administrateur-generaal